

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i INF-MAT3350/4350 — Numerisk lineær algebra

Eksamensdag: 06 desember 2006

Tid for eksamen: 09.00 – 12.00

Oppgavesettet er på 3 sider.

Vedlegg: Ingen

Tillatte hjelpemidler: Ingen

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Vektene til hver deloppgave står i parentes.

Oppgave 1 Ja eller nei

Svar kun ja eller nei på følgende spørsmål:

1a (2)

Enhver matrise $\mathbf{A} \in \mathbb{C}^{m,n}$ har en singulærverdidekomposisjon?

1b (2)

Den algebraiske multiplisiteten til en egenverdi er alltid mindre enn eller lik den geometriske multiplisiteten?

1c (2)

QR-faktoriseringen til en matrise $\mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n,n}$ kan bestemmes ved Householder transformasjoner i $O(n^2)$ operasjoner?

1d (2)

La $\rho(\mathbf{A})$ være spektralradiusen til $\mathbf{A} \in \mathbb{C}^{n,n}$. Da gjelder $\lim_{k \rightarrow \infty} \mathbf{A}^k = \mathbf{0}$ hvis og bare hvis $\rho(\mathbf{A}) < 1$.

Oppgave 2 QR-faktorisering av båndmatriser

La $\mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n,n}$ være en ikkesingulær, symmetrisk båndmatrise med båndbredde $d \leq n - 1$, slik at $a_{ij} = 0$ for alle i, j med $|i - j| > d$. Vi setter

(Fortsettes på side 2.)

$\mathbf{B} := \mathbf{A}^T \mathbf{A}$ og lar $\mathbf{A} = \mathbf{QR}$ være QR-faktoriseringen av \mathbf{A} hvor \mathbf{R} har positive diagonalelementer.

2a (2)

Vis at \mathbf{B} er symmetrisk.

2b (8)

Vis at \mathbf{B} har båndbredde $\leq 2d$.

2c (10)

Skriv en MATLAB function `B=ata(A,d)` som beregner \mathbf{B} . Du skal utnytte symmetrien og funksjonen skal kun bruke $O(cn^2)$ flops, hvor c bare avhenger av d .

2d (5)

Estimer antal flops i algoritmen din.

2e (2)

Vis at $\mathbf{A}^T \mathbf{A} = \mathbf{R}^T \mathbf{R}$.

2f (8)

Forklar hvorfor \mathbf{R} har øvre båndbredde $2d$.

2g (10)

Vi betrakter 3 metoder for å finne QR-faktoriseringen av båndmatrisen \mathbf{A} hvor vi antar at n er mye større enn d . Metodene er basert på

1. Gram-Schmidt ortogonalisering,
2. Householder transformasjoner,
3. Givens rotasjoner.

Hvilken metode vil du anbefale for et dataprogram som bruker flytende aritmetikk? Begrunn svaret.

Oppgave 3 Diagonalisering og egenvektorer

Gitt matrisene $\mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n,n}$ og $\mathbf{B} = \mathbf{S}^{-1} \mathbf{A} \mathbf{S}$ hvor $\mathbf{S} \in \mathbb{R}^{n,n}$ er ikkesingulær.

(Fortsettes på side 3.)

3a (4)

Vis at (λ, \mathbf{x}) er et egenpar for \mathbf{B} hvis og bare hvis (λ, \mathbf{Sx}) er et egenpar for \mathbf{A} .

3b (8)

Søylene i \mathbf{S} er egenvektorer for \mathbf{A} hvis og bare hvis \mathbf{B} er en diagonalmatrise.

Lykke til!